

**Рудный қаласы әкімдігінің
«Балалар мен жастарды дамыту және шығармашылық сарайы» КМҚК
2020-2021 оқу жылында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет
бойынша жұмысының талдауы**

Қазақстан Республикасының «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына сәйкес «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» ұғымы сыйбайлас жемқорлықтың алдын алуды, сыйбайлас жемқорлық және сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың салдарын жою. Сарайдың міндегі, бірінші кезекте, сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу (алдын алу), оның ішінде оның себептерін анықтау және кейіннен жою бойынша шаралар қабылдау болып табылады. Сарайда тәрбие жұмысының әлеуетін пайдалану білім алушылардың, педагогтар мен ата-аналардың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымын қалыптастырудың маңызды құрамдас бөлігі болып табылады.

Сарайда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы білім беру дәстүрлі оқыту формаларын қолдана отырып жүзеге асырылады, яғни сыйбайлас жемқорлыққа қарсы білім беру элементтерін білім беру бағдарламаларына енгізу, сонымен қатар қосымша білім беруде әр түрлі жастар бастамаларын ынталандыру сияқты дәстүрлі емес: акциялар, дөңгелек үстелдер, пікірталастар және басқа да іс-шаралар. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбиенің негізгі мақсаты - азаматтық сананы қалыптастыру. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбие заманауи кезеңде тек сыйбайлас жемқорлыққа қарсы білім беру ғана емес, сонымен қатар білім алушылардың отбасыларын ақпараттандыру екенін түсіне отырып, водордеге сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбие біздің қызметкерлерімізден құндылықтарды тәрбиелеу және балаларда, ата - аналарда сыйбайлас жемқорлыққа қатысты азаматтық ұстанымды қалыптастыру үшін қажетті қабілеттер мен дағдыларды дамыту үшін әдістемелік шеберлікті талап етеді. Сондықтан сарайда жыл жоспарына сәйкес тұрақты жұмыс жүргізіледі.

Бір жыл ішінде Қазақстанда, атап айтқанда, сарайда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты жүзеге асырудың негізгі бағыттары туралы ақпаратты жүйелеу мақсатында педагогикалық ұжымға, ата-аналар жиналысына, қарым-қатынас сағаттарында білім алушыларға ақпарат беру жүргізіледі.

Сарайда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі жұмыс тобы жыл бойы сыйбайлас жемқорлық тәуекелі бар сарайда жіберілетін бұзушылықтарды анықтау үшін тақырыптық мақсатты тексерулер жүргізуді бақылауды жүзеге асырды: үйірмелерді жинақтау кезінде, педагогтарды аттестаттау кезінде және т.б. жыл ішінде әр педагогтің сабактарында құқықтық мәдениет қалыптасты. Ата-аналар жиналыстарында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі сарайды таныстыруды. 2020-2021 оқу жылы ішінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы бағыттағы сарай жұмысында сабактарда және сыныптан тыс іс – шараларда мынадай құжаттар пайдаланылды: «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 18.11.2015 ж. №410-V ҚР Заңы (өзгерістер мен толықтырулармен); квазимемлекеттік сектор субъектілерінде сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс институтын ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар, сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар (Нұр-сұлтан Қ. 2021 ж.). Барлық әдістемелік құралдар жастар арасында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мінездүлік моделін іске асыруға әлеуетті дайындықтың қалыптасуына ықпал ету, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің мәнін және оның ерекшеліктерін, қазақстандық сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы дамыту мәселелерін ашу мақсатында пайдаланылды. Жыл бойы «Сыйбайлас жемқорлыққа жол жоқ!», «Сыйбайлас жемқорлық балалар көзімен» және т.б. іс-шаралар жыл сайын жоспарға сәйкес «Халықаралық сыйбайлас жемқорлыққа қарсы күрес күніне» өткізіледі. Сарайдың интернет-ресурстарында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру туралы

ақпаратты үнемі жаңартып отыру. Жыл бойы прокуратура, құқық қорғау органдарының өкілдерімен кездесулер өтті. Осылайша, ата-аналар қоғамдастыры, сарай қызметкерлері, барлық білім алушылар арасында сыйбайлар жемқорлыққа қарсы тақырып бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізіледі.

Жүргізілген жұмыстың нәтижесі:

- білім алушыларды сыйбайлар жемқорлық және сыйбайлар жемқорлыққа қарсы үғымдармен таныстыру, білім алушылар сыйбайлар жемқорлыққа тап болған жағдайда қайда және қалай жүгіну керектігі туралы хабардар ету. Сарайдың білім алушылары мен қызметкерлері қарым-қатынас сағаттарында өздерінің занды білетіндерін көрсетті және сыйбайлар жемқорлық деген қорытындыға келді;

- бұл шын мәнінде қоғам мен мемлекет үшін қауіп.

Қорытындылар: 2020-2021 оку жылы ішінде сарайда сыйбайлар жемқорлыққа қарсы білім беру дәстүрлі оқыту нысандарын, яғни сыйбайлар жемқорлыққа қарсы білім беру элементтерін білім беру бағдарламаларына енгізуі пайдалана отырып жүзеге асырылды. Сыйбайлар жемқорлыққа қарсы білім берудің негізгі мақсаты - білім алушылар мен қызметкерлердің сыйбайлар жемқорлыққа қатысты азаматтық ұстанымын қалыптастыру үшін қажетті құндылық ұстанымдарын тәрбиелеу және қабілеттер мен дағдыларды дамыту.

Желтоқсан айында халықаралық скоррупция күніне арналған іс-шаралар өтті. Апта «Сыйбайлар жемқорлық-бұл...» суреттер байқауынан басталды. Конкурстың мақсаты-білім алушылардың сыйбайлар жемқорлыққа қарсы дүниетанымын қалыптастыру. Оқушылармен әңгіме өткізілді, онда балалар параның не екенін білді, ертегілерді еске алды, жақсылық зұлымдықты жеңді. Содан кейін акварельмен, гуашпен, түрлі-түсті қарындаштармен қаруланған олар сурет сала бастады, балалар өз суреттерінде сыйбайлар жемқорлық, пара туралы өз ойларын жеткізуге тырысты.

6 желтоқсанда «Сыйбайлар жемқорлыққа қарсы күрес күні!». Ақпараттық жоспарлама өткізілді. Білім алушылардың сыйбайлар жемқорлыққа қарсы санасын, сыйбайлар жемқорлыққа теріс көзқарасты қалыптастыруға бағытталған негізгі міндет. Балалар 9 желтоқсанда «Халықаралық сыйбайлар жемқорлықпен күрес күні» мерекесі атап өтілеттінін білді. Ақпараттық жоспарламада қызметкерлерге сыйбайлар жемқорлық мемлекеттердегі кез келген оң өзгерістерге және Қазақстандағы және әлемдік деңгейдегі сыйбайлар жемқорлыққа қарсы күрес процесіне қауіп төндіреттін экономикалық өсу мен дамудың ең ірі кедергі болыш табылатыны түсінікті түрде түсіндірілді. Барлық қатысушылар бірауыздан келісті.

10 желтоқсанда Сыйбайлар жемқорлыққа қарсы тәрбиелеу мақсатында сарай үйірмелерінде «Сыйбайлар жемқорлыққа- жок!», «жемқорлық» сезінің құпиясы» тақырыбында қарым-қатынас сағаттары өткізілді. Ис-шараның мақсаты білім алушылар мен ата-аналарда сыйбайлар жемқорлыққа қарсы көзқарасты насихаттау және қалыптастыру; сыйбайлар жемқорлыққа қарсы дағдыларды қалыптастыру, адалдық пен парасаттылыққа тәрбиелеу болды. Сыйбайлар жемқорлықтың әртүрлі түрлері қарастырылды, өйткені қызмет бабын пайдалану формалары әртүрлі. Осы іс-шараны өткізу барысында тренинг өткізілді.

14 желтоқсанда сарай әкімшілігі мен ата-аналар қоғамының қатысуымен «Сарайдың сыйбайлар жемқорлық және сыйбайлар жемқорлыққа қарсы саясаты» мәселесі бойынша деңгелек үстел өтті.

Осылайша, іс - шаралардың негізгі мақсаты – сыйбайлар жемқорлыққа қатысты азаматтық ұстанымды қалыптастыру үшін қажетті құндылық ұстанымдарын тәрбиелеу және қабілеттер мен дағдыларды дамыту-толық көлемде іске асырылды. Білім алушылар білім мен мінез-құлыш ережелерінің минимумын алды. Өткізілген іс-шаралар туралы ақпарат сарайдың интернет-ресурстарында көрініс тапты. Өткен оку жылдары қорытындысы бойынша ұсыныстар іске асырылды:

- сарайда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл әкімшілігінің жұмысы қадағаланды, сарайдың сыйбайлас жемқорлыққа қатысты саясатын түсіндіру мақсатында ата-аналар жиналышы, құқық қорғау органдарының өкілдерімен кездесулер өткізілді.

Ұсыныстар:

- ата-аналар жинағы және интернет ресурстар арқылы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл мәселесі бойынша жұмысты жалғастыру;
- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы насиҳат мәселелері бойынша ата-аналармен, қоғамдық үйымдармен, азаматтық қоғамның басқа да институттарымен өзара іс-кимылды жандандыру;
- білім алушыларды сыйбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбиелеу бойынша оқыту және тәрбиелеу жүйесін қалыптастыруды жалғастыру.

Анализ работы по
антикоррупционной деятельности
в КГКП «Дворец развития и творчества детей и молодежи»
акимата города Рудного
за 2020-2021 учебный год

Согласно Закона Республики Казахстан «О противодействии коррупции» понятие «противодействие коррупции» включает в себя профилактику коррупции, борьбу с коррупцией и ликвидацию последствий коррупционных правонарушений. Задачей Дворца, в первую очередь, является предупреждение (профилактика) коррупции, в том числе принятие мер по выявлению и последующему устраниению ее причин. Важной составляющей в формировании антикоррупционного мировоззрения обучающихся, педагогов и родителей является использование потенциала воспитательной работы во Дворце.

Антикоррупционное воспитание во Дворце осуществляется как с использованием традиционных форм обучения, т.е. включение элементов антикоррупционного образования в образовательные программы, так и нетрадиционных, таких как поощрение разного рода молодежных инициатив в дополнительном образовании: акции, круглые столы, диспуты и другие мероприятия. Основной целью антикоррупционного воспитания является формирование гражданского сознания. Понимая, что на современном этапе антикоррупционное воспитание - не только антикоррупционное образование, но и информирование семей обучающихся, антикоррупционное воспитание во Дворце требует от наших сотрудников методического мастерства для воспитания ценностных установок и развития способностей и навыков, необходимых для формирования у детей, родителей гражданской позиции относительно коррупции. Поэтому во Дворце ведется постоянная работа в соответствии с планом на год.

В течение года проходит информирование педагогического коллектива на производственном совещании, родителей на родительских собраниях, обучающихся на часах общения, с целью систематизировать информацию об основных направлениях осуществления антикоррупционной политики в Казахстане, а также, в частности, во Дворце.

Рабочая группа по антикоррупционной деятельности во Дворце в течение года осуществляла контроль по проведению тематических целевых проверок на предмет выявления допускаемых нарушений во Дворце, где имеется коррупционный риск: при комплектовании кружков, при проведении аттестации педагогов и др. В течение года на занятиях каждым педагогом формировалась правовая культура. На родительских собраниях родителей знакомили с работой Дворца по антикоррупции. В течение 2020-2021 учебного года в работе Дворца по антикоррупционной направленности на занятиях и внеклассных мероприятиях были использованы следующие документы: Закон РК «О противодействии коррупции» от 18.11.2015 г. №410 – V (с изменениями и дополнениями); Методические рекомендации по организации института антикоррупционного комплаенса в субъектах квазигосударственного сектора, Методические рекомендации по проведению внутреннего анализа коррупционных рисков (г. Нур-Султан 2021 г.). Все методические пособия использовались с целью способствования формированию в среде молодежи потенциальной готовности к реализации антикоррупционной модели поведения, раскрытия сущности антикоррупционной культуры и ее особенностей, вопросов развития Казахстанского и международного антикоррупционного законодательства. В течение года проводились конкурсы плакатов «Коррупции – нет!», «Коррупция глазами детей» и др. Так

же ежегодно проводятся городские мероприятия к «Международному дню борьбы с коррупцией» согласно отдельному плану. Регулярное обновление информации о реализации плана мероприятий по противодействию коррупции на интернет ресурсах Дворца. В течение года проходили встречи с представителями прокуратуры, правоохранительных органов. Таким образом, во Дворце ведется разъяснительная работа среди родительской общественности, работников Дворца, всех обучающихся по антикоррупционной тематике.

Результатом проведенной работы стало:

- ознакомление обучающихся с понятиями коррупция и антикоррупция, обучающиеся получили знания о том, куда и как нужно обращаться в том случае, если они столкнулись с коррупцией. Обучающиеся и сотрудники Дворца на часах общения показали свое знание закона и пришли к выводу, что коррупция:
- это действительно угроза для общества и государства.

Выводы: в течение 2020-2021 учебного года антикоррупционное образование во Дворце осуществлялось с использованием традиционных форм обучения, т.е. включение элементов антикоррупционного образования в образовательные программы.

Основная цель антикоррупционного образования - воспитание ценностных установок и развития способностей и навыков, необходимых для формирования у обучающихся и сотрудников гражданской позиции относительно коррупции.

В декабре прошли мероприятия, приуроченные Международному Дню борьбы с коррупцией. Неделя началась с конкурса рисунков «Коррупция это...». Цель конкурса – формирование антикоррупционного мировоззрения обучающихся. С обучающимися была проведена беседа, на которой ребята узнали, что такое взятка, вспомнили сказки, где добро побеждает зло. Затем, вооружившись акварелью, гуашью, цветными карандашами принялись рисовать, в своих рисунках ребята попробовали передать своё представление о коррупции, взятках.

6 декабря прошла информационная планерка «День борьбы с коррупцией!». Основная задача, которой была направлена на формирование антикоррупционного сознания обучающихся, негативного отношения к коррупции. Ребята узнали, что 9 декабря отмечается праздник «Международный день борьбы с коррупцией». На информационной планерке сотрудникам объяснили в доступной форме, что коррупция является крупнейшим препятствием экономическому росту и развитию, способным поставить под угрозу любые положительные преобразования в государствах, и процесс борьбы с коррупцией в Казахстане и на мировом уровне. С чем все присутствующие единогласно согласились.

10 декабря с целью антикоррупционного воспитания в кружках Дворца организовано проведение часов общения на тему: «НЕТ – коррупции!», «Тайна слова «коррупция». Целью данного мероприятия стала пропаганда и формирование у обучающихся и родителей антикоррупционного мировоззрения; привитие антикоррупционных навыков, воспитание честности, порядочности. Были рассмотрены различные виды коррупции, поскольку формы злоупотребления служебным положением многообразны. В ходе проведения данного мероприятия был проведен тренинг.

14 декабря прошёл круглый стол с участием администрации Дворца и родительской общественности по вопросу «Коррупция и антикоррупционная политика Дворца» в рамках заседания Попечительского Совета.

Таким образом, основная цель мероприятий - воспитание ценностных установок и развития способностей и навыков, необходимых для формирования гражданской позиции относительно коррупции – была реализована в полном объеме. Необходимый минимум знаний и правил поведения обучающиеся получили. Информация о проведённых

мероприятиях отражалась на интернет ресурсах Дворца. Были реализованы предложения по итогам прошлого учебного года:

- отслеживалась работа администрации по антикоррупции во Дворце, проведены родительские собрания с целью разъяснения политики Дворца в отношении коррупции, встречи с представителями правоохранительных органов.

Предложения:

- продолжить работу по вопросу противодействия коррупции через родительские собрания и интернет ресурсы;
- активизировать взаимодействие с родителями, общественными организациями, другими институтами гражданского общества по вопросам антикоррупционной пропаганды;
- продолжить формирование системы обучения и воспитания обучающихся по антикоррупционному воспитанию.